

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: *Fodor Tibor*

Cím: *Ezerholdas parkot akar létesíteni a budai gyerekek részére... Schmidt Miksa*

Forrás: *Magyar Hírlap*

Bn
(Hely)

1926. 9. 26.
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Osztályozás

Tárgy *F12.21*

Hely *Schmidt kastély Parkja*

Idő *"1926"*

Személy

Helyszám

EZERHOLDAS PARKOT AKAR LÉTESÍTENI A BUDAI GYEREKEK RÉSZÉRE, A FŐVÁROSNAK ADOMÁNYOZOTT KISCELLIKASTÉLY ÉS MÚZEUMKÖRÜL SCHMIDT MIKSA

A főváros tanácsát Schmidt Miksa ismert bútorgyáros arról értesítette, hogy végrendeletében a Kiscelli úton levő kastélyát a hozzá tartozó 150 holdas parkkal és a kastélyban lévő értékes műgyűjteményét Budapest városának adományozza. A kiscelliúti kastélyban évtizedeken keresztül halmozta össze Schmidt Miksa nagyértékű műkincseit, amelyek sokszáz milliárd értéket képviselnek és

a kiscelliúti kastély, Schmidt Miksa költése szerint, az Iparművészeti Múzeum fiókja lesz

és mint ilyen áll majd a közönség rendelkezésére. Végrendeletében a bútorgyáros még kikötötte, hogy a főváros vegye meg a birtokkal szomszédos telkeket, amelyek a park egységét megbontják.

Schmidt Miksa a kastélyt övező, Attila-parkot nagy gonddal rendbehozta, a munkások hónapok óta dolgoznak a kiscelliúti kastély 150 holdas parkjában, amelyet a bútorgyáros tervei szerint gruppiroznak. Schmidt Miksa korán reggel már ott van a parkban és személyesen ügyel arra, hogy minden a tervei szerint történjen. A munkálatok már annyira előrehaladtak, hogy a park megtekintésére felkérte a főváros tanácsát. A főváros részéről Sipőcz Jenő polgármester, Folkusházy alpolgármester és még többen vasárnap délelőtt megjelennek a kiscelliúti kastélyban, hogy megismerjék a főváros új tulajdonát.

A Kiscelli úton levő kastély száztiz szobából áll.

A múzeumot pedig harminchét szobában rendezték be. Külön termekben vannak kiállítva Schmidt Miksa rendkívül értékes gyűjteményei, amelyek a délelőtti órákban a közönség által megtekinthetők. A száztiz szobás kastélyban csak a gondnok lakik a családjával és két szobát rendeztek be a Múzeum tulajdonosának, Schmidt Miksának a részére. A kastély épületében van még elhelyezve a rendőrőrszoba, ahol állandó permanencia van, a kastély körül pedig a mult évben hat őrházat építettek. Ilyen alapszolgálatot vesz körül Schmidt Miksa múzeumát és éjszakánként hat éjjeliőr vigyáz a kastélyra, akik pihenés nélkül cirkálnak az épület körül és nappal is szigorú őrizet alatt tartják.

Schmidt Miksa ritkán tartózkodik a Kiscelli úton levő kastélyában, a Lipót körút 1. számú házban van állandó lakása. A dúsgazdag bútorgyáros a földszinten lévő irodájában rendezte be a lakását, ott lakik az irodahelyiség mellett, polgári egyszerűséggel berendezett két szobában. A Magyar Hírlap munkatársa ma felkereste Schmidt Miksát, aki elmondta, hogy

műgyűjteményének jelentékeny részét apjától örökölte,

húsz év óta azonban tovább folytatta a gyűjtést, amit édesapja abbahagyott és húsz

év alatt igen sok értékes darabbal gyarapította műgyűjteményét. Schmidt Miksa magas, szikár, hatvan éves úr, tört magyarsággal beszél, érzésében azonban magyar lett. Amikor megkértük arra, hogy beszéljen műgyűjteményeiről és hogy mi indította arra, hogy milliárdokat érő műgyűjteményét Budapest városára hagyja, szerényen mondotta:

— Kérem, ez teljesen magántulajnom.

Ez nem tartozik a nyilvánosság elé. Én nem ajándékot adok a fővárosnak, hanem kö-

moly adományt, amely nagy felelősséget ró a főváros tanácsára a múzeum kezelését illetőleg. A Kiscelli úton levő kastélyban régi bútorok, szőnyegek, porcellánok, ezüstök vannak felhalmozva, amelyeket a világ minden tájékáról gyűjtöttek össze. Végigjártam az összes nagy külföldi múzeumokat és kópiákat készíttettem kitűnő iparművészekkel a múzeumokban lévő antik bútorokról. Elsősorban a bútor érdekelt és kastélyomban megtalálhatják

mindazoknak a híres régi bútoroknak a kópiáit,

amelyek a párizsi, londoni, berlini, bécsi és más világvárosok múzeumaiban vannak kiállítva. Huszonkét szoba van tele ilyen bútorokkal.

Ritka perzsa-szőnyegek és török-szőnyegek

kötik össze az egyes termeket egymással. Négy teremben antik porcellánok, bronzok és fajence-ok vannak kiállítva, egy nagy termet

ezüst-szobának

nevezünk el és ez a terem tömpe van régi ezüstökkel. Egy termet a magyar porcellá-

noknak szenteltünk, a herendi és a holicai gyűjteményt helyeztük itt el. A következő szoba bécsi porcellánokkal van tele. Külön teremben gyűjtöttük össze az erdélyi paraszt fajence-okat.

A kastély körül levő parkban évekkel ezelőtt ásatásokat végeztem és akkor a római korból való bronzok és kőmaradványok kerültek elő. Ezeket öt teremben helyeztük el. Egy terem zsúfolva van olasz fajence-okkal, egy teremben pedig

egy XIV. századbeli olasz udvar kópiáját helyeztük el. Ennyiből áll a múzeum, amelyet az Iparművészeti Múzeum fiókjának gondoltam el.

Ezután folytatólag elmondotta, hogy a kastély értéke a parkkal és a műtárgyakkal együtt mai értékben

meghaladja az ezerötszáz milliárd koronát.

Megkérdeztük, mióta foglalkozik műgyűjtéssel, mire a következő választ adta:

— Tulajdonképpen csak húsz évvel ezelőtt kezdtem komolyan foglalkozni a dologgal és addig csak azon iparkodtam, hogy az apám által szerzett értékes műkincseket mindenképpen megtartsam. Apám híres műgyűjtő hírében állott és a műkincseket, amelyekből két múzeumra való telik ki, tőle

örökölttem. Ő szintén bútorgyáros volt, iparosember, aki amellet, hogy reggeltől estig a gyárban dolgozott, szabad idejét arra fordította, hogy műkincseket gyűjtsön. Amikor külföldre utazott, legtöbb idejét múzeumokban töltötte és műgyűjtők körében fordult meg.

Bécsben egy bérpalotában vannak felhalmozva az összegyűjtött műértékek, amelyeknek egy részét Budapestre szállít-

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

Hely

Idő

Személy

Helyszám

Szerző:

Cím:

Forrás:

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Bécsnek is hagy egy múzeumot Schmidt Miksa

tottam. Különhajót béreltem ki erre a célra, amely a kincsek egyrészét Bécsből lehozta Budapestre. A műértékek iránti szeretetet ő oltotta belém és húsz év óta minden szabad időmet arra fordítom, hogy a múzeumunkat gazdagítsam.

Eszerint két Schmidt-múzeum van; egy Bécsben és egy Budapesten. A bécsi múzeum jóval értékesebb, mint a budapesti és azt Schmidt Miksa végrendeletében Bécs városának adományozta. A budapestit pedig Budapest városának. Hogy a végrendelet szerint a két múzeumot miért éppen Bécs, illetve Budapest városának adja, ezeket mondta:

— A Budapesten lévő múzeumnak a fentartása évente kétszáz millió koronába kerül.

Ha a múzeumot a rokonaimra hagyánám, egészen biztos, hogy ekkora összeget nem áldoznának a múzeum fentartása érdekében. Nekem pedig az a célom, hogy a múzeum a lehetőség szerint megmaradjon. Abban sem vagyok biztos, hogy az értékes műtárgyamat, amelyeket két emberöltőn keresztül gyűjtöttünk össze, esetleg könnyelműen eladják és az értékes múzeum szézüllik. A rokonok tán nem vennék körül annyi szeretettel a kastély műtárgyait, mint annak idején az édesapám és jelenleg én s attól félek, hogy a múzeum nem maradna meg. Ilyen körülmények között természetesen csak a székesfővárosra gondolhattam, amely megéri az intencióimat, szeretettel fogja fentartani továbbra is halálom után az óbudai múzeumot és nem fog sajnálni évente kétszáz milliót a kastély fentartására fordítani.

Schmidt Miksa a műtárgyai közül a legbúszkébb egy reprodukcióra, amelynek eredetijét Zárában látta és annyira megkapta, hogy hű mását két szobrászművésszel megcsináltatta. Nagy Lajos király, amikor Horvátországot elfoglalta, a záraiaknak odaajándékozta a Szent Simon-erekljét, amely tulajdonképpen hatalmas koporsóalakú művészi munka, amely aranyból és ezüstből készült.

— Nagy Lajos király — folytatta Schmidt Miksa — politikai célzattal adta oda a Szent Simon-erekljét a dalmátoknak, hogy szerezettel gondoljanak a magyarokra. Az erekljét Milánóban készíttette.

Schmidt Miksa egyébként azon fáradozik, hogy

Budapesten megteremtsek a világ legnagyobb parkját.

A kastélyát övező 150 holdas Attila-parkot össze akarja kötni a szomszédos telkekkel és ebbeli kívánságát már elő is adta a fő-

város tanácsának. A közmunkatanács több ilyen telket már meg is vásárolt és az a céljuk, hogy a Kiscelli úttól lefelé,

Óbudát Budával egy közös parkkal kössék össze.

Lelkesedve mondja:

— *A világ legnagyobb parkját fogjuk megteremteti a kastély körül. Ezerholdas parkban fognak játszani a budai gyerekek és a gyönyörű park természetesen rendelkezésre áll a közönségnek. Éppen úgy, mint a múzeum, amelyet a délelőtti órákban díjtalanul lehet majd megtekinteni. Vasárnap délelőtt kijön hozzánk Sipőcz*

polgármester úr és Folkusházy alpolgármester úr a városi urak kíséretében. Akkor majd megmondom nekik, hogy

szigorúan ragaszkodom az ezerholdas parkhoz,

amelyet feltételül szabok a múzeum és a kastély adományozását illetően. A városi uraknak holnap megmutatom az Attila-park határait, hogy meddig terjed a tulajdonom és hogy meddig kívánom a parkot kiterjeszteni.

Érdekes, hogy Schmidt Miksa, akinek óriási vagyona van, *évek óta nem jár társaságba. Reggel hat órákor villamoson a Kiscelli útra megy, ott felügyel a parkban dolgozó munkásokra, kilenc órákor visszatér a Lipót körúton lévő bútorgyárába. Ott van késő estig. Egyedül lakik, az iroda mellett lévő szobában rendezte be a hálóját és este, amikor mindenki eltávozik a gyárból, az íróasztala fölé hajolva a késő éjszakai órákig dolgozik, tervel egymagában és egyedüli öröme a bécsi és a budapesti múzeuma, amelyben két generációnak fáradságos munkáját gyűjtötte össze az apa és a fiú.*

Fodor Tibor.